Kansainvälisen merentutkimusneuvoston (ICES) tieteellinen neuvo Itämeren vuoden 2025 kalastusmahdollisuuksista (E 39/2024 vp)

Eduskunnan ympäristövaliokunta
12.6.2024

MMM/LVO/ELKA
Risto Lampinen

ICES:n neuvot ja prosessi

Kv. Merentutkimusneuvoston (ICES) tieteellinen neuvo (silakka, kilohaili, turska, lohi ja punakampela) vuoden 2025 Itämeren kalastusmahdollisuuksista saatiin 31.5.2024.

Eduskunnan kanssa sovitun menettelyn mukaisesti valtioneuvosto lähettää asiasta E-kirjeen välittömästi EU17-jaoston käsittelyn jälkeen, jotta Eduskunta voi muodostaa Suomen kannan riittävän varhaisessa vaiheessa.

Itämeren alueellistamiselin BALTFISH kokoontuu 17-18.6.2024 käsittelemään ICES:n neuvoja Puolan puheenjohdolla.

Muodostamalla kannat ICES:n neuvojen perusteella Suomi pyrkii vaikuttamaan komission ehdotukseen ja Itämeren alueen jäsenvaltioihin.

Komission antaa ehdotuksensa Itämeren vuoden 2025 kalastus-mahdollisuuksista elo-syyskuun vaihteessa 2024.

BALTFISH-kokous käsittelee komission ehdotusta syys-lokakuussa Saksan puheenjohdolla.

Lopullisen päätöksen tekee maatalous- ja kalastusneuvosto 21.-22.10. 2024.

Valtioneuvoston kannan lähtökohdat

Kestävän enimmäistuoton (Maximum Sustainable Yield, MSY) noudattaminen EU:n yhteisen kalastuspolitiikan tavoitteiden mukaisesti.

Kalastusmahdollisuudet tulee vahvistaa Itämeren turska-, silakka- ja kilohailikantojen monivuotisen suunnitelman ja ICES:n niitä koskevan uusimman tieteellisen neuvon perusteella.

Itämeren pääaltaan ja Pohjanlahden lohi

ICES: Lohelle nollasaalis sekakantakalastukselle pääaltaalla sen heikkojen kantojen suojelemiseksi.

Pohjoisella Itämerellä, Ahvenanmerellä, Saaristomerellä ja Pohjanlahdella pyydetään rannikkokalastuksessa vain alueelta peräisin olevia lohikantoja. Tälle alueelle voidaan asettaa merisaalista varten 40 000 lohen (-33%) TAC kaupalliselle ja vapaa-ajankalastukselle siten, että kalastus rajoittuu neljän merimailin sisäpuolelle touko-elokuulle. ICES ei enää ehdota alueelle kalastuskieltoa, vaan arvioi Ljungan-joen lohikannan tilan paremmaksi kuin viime vuonna.

Suomi kannattaa ICESin neuvon mukaista 40 000 lohen TACia.

Suomi pyrkii saamaan aiempien vuosien mukaisesti muilta jäsenvaltioilta sitoumuksen siirtää tarvittaessa lohikiintiöitä Suomelle. Niiden vastaanottamisesta päätetään erikseen ottaen huomioon, kuten aiemminkin, lohitilanne ja nousu jokiin.

Säätelytoimenpiteiden tulee kohdella kaupallista ja vapaa-ajankalastusta (ml. kalastusmatkailu) tasapuolisesti.

Lisäksi Suomi kannattaa teknisten sääntöjen jatkamista, tehokasta valvontaa ja monivuotista suunnitelmaa lohelle.

Suomenlahden lohi

ICES: Kaupallisen merisaaliin TAC 9 440 lohta, josta vähennetään normaalit muut tekijät ml. Venäjän osuus. (-20%)

Suomi kannattaa ICES:n neuvon 9440 lohen TACia. EU:n TAC olisi vähennysten jälkeen noin 8 000 lohta.

Pohjanlahden silakka

ICES:n neuvo saadaan syyskuussa, kun kannalle on laskettu uudet viitearvot.

Suomi ottaa kantaa, kun ICES:n tieteellinen ja komission ehdotus on saatu.

Suomenlahden ja Itämeren pääaltaan silakka

ICES: TAC, Fmsy vaihteluväli 95 340 – 125 344 tonnia, josta vähennetään Riianlahden vaellus ja Venäjän osuus. Kanta noussut Blimin eli alemman varotason yläpuolelle. Itämeren monivuotisen suunnitelman artiklan 4(6), joka oli viime vuonna kalastuskieltoehdotuksen perusteena, soveltaminen on poissuljettu. Kohdennettu kalastus mahdollista normaalisti. (+107- +175%)

Suomi kannattaa TACin vahvistamista ICESin neuvon mukaisesti.

Riianlahden silakka

ICES: TAC, Fmsy vaihteluväli 30 394 – 45 235 tonnia, josta vähennetään pääaltaan vaellus.

Suomi kannattaa TACin vahvistamista ICESin neuvon mukaisesti.

Läntinen silakka

ICES: Nollasaalis.

Suomi kannattaa TACin vahvistamista ICESin neuvon mukaisesti.

Kilohaili

ICES: TAC, Fmsy vaihteluväli 130 195 – 169 131 tonnia, josta vähennetään Venäjän osuus. (-42- -24%)

Suomi kannattaa TACin vahvistamista ICESin neuvon mukaisesti.

Itäinen turskakanta

ICES: Nollasaalis. (ennallaan)

Suomi kannattaa TACin vahvistamista ICESin neuvon mukaisesti.

Suomi kannattaa edelleen tutkimuskalastusta (tai pienimuotoista rannikkokalastusta) ja pitää tärkeänä, että jäsenvaltiot sitoutuvat kiintiövaihtoihin, jotta turska ei muodostu pullonkaulaksi muiden lajien kalastuksessa.

Läntinen turskakanta

ICES: TAC 24 tonnia. (ennallaan)

Suomi kannattaa sivusaalis-TAC:n asettamista.

Punakampela

ICES: TAC enintään 20 062 tonnia (TAC 2024 11 313 tonnia)

Suomi kannattaa TACin vahvistamista ICESin neuvon mukaisesti.

Meritaimen

Suomi kannattaa meritaimenen avomerikalastuskiellon jatkamista.

Keskustelu EU17-jaostossa 6.6.2024

- Keskustelu käytiin yleisemmällä tasolla kuin aiemmin EU-jaostojen päivitetyn ohjeistuksen mukaisesti.
- Keskustelussa tuettiin Suomen kannan lähtökohtia.
- Yleisesti keskustelussa tuotiin esiin huoli lohikantojen tilasta ja lohien selviytymisestä merivaelluksella sekä kilohailin viimeisimpien vuosiluokkien arvioidusta pienuudesta.
- Lohen osalta kalastusalan edustaja toi esiin, että ensi vuonna tulisi harkita vakavasti siirtojen vastaanottamista muista jäsenvaltioista. Ympäristöjärjestöt ja YM nostivat esiin, että tarvittaisiin kansallisia (+Ruotsi) reaktiivisia toimintamalleja, jotta lohenkalastuksen säätelyssä kyettäisiin ottamaan huomioon kulloisenkin vuoden lohimäärä ja nousu jokiin.
- Suomenlahden ja pääaltaan silakan osalta luontojärjestöt näkivät kannan tilan edelleen huolestuttavana ja pitivät parempana, että TAC asetettaisiin ICES neuvon vaihteluvälin alarajan mukaan tai jopa sen alapuolelle.
- YM toi esiin, että pääaltaan silakan ja kilohailin osalta tulisi noudattaa vaihteluvälien alarajaa.

Maa- ja metsätalousministeriö